

CUVÂNT ÎNAINTE

Administrația publică centrală din România a traversat în anul 2025 o serie de provocări generate atât de contextul intern, cât și cel extern. An electoral, deficit bugetar, decizii guvernamentale, continuarea războiului de la graniță, în Ucraina, toate au impactat și activitatea Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM), instituție din cadrul Guvernului României. Aceleași cauze au influențat și Republica Moldova, ai căror cetățeni sunt beneficiarii proiectelor inițiate sau susținute de DRRM.

Astfel, Departamentul a început anul 2025 cu un buget aprobat în februarie, lună în care conducerea instituției a fost preluată interimar de directorul general Constantin-Valentin Răducanu, prin decizia prim-ministrului. Însă, activitatea DRRM și-a urmat cursul potrivit strategiei instituționale, stabilită la nivelul managementului, în conformitatea cu obiectivele DRRM, a programului guvernamental și ale politicilor de stat ale României în relația cu Republica Moldova. Zeci de proiecte au fost demarate, prin finanțare directă și indirectă, cu acțiuni în domeniile cultură, educație, tradiții și spiritualitate, mass-media și societate civilă.

În fața a sute de mii de oameni de pe ambele maluri ale Prutului, proiectele DRRM au fost, în 2025, pârgurile prin care narrative publice precum „împreună, pentru integrarea europeană a Republicii Moldova”, „combatem dezinformarea, propaganda”, „susținem educația în limba română” s-au concretizat în viața lor de zi cu zi. Pentru cetățenii de peste Prut, DRRM a dotat sute de școli cu echipamente IT, a dăruit câtorva zeci de mii de copii necesarul pentru educație, a menținut în piața media presa de limbă română (finanțare, conectare la practici editoriale europene, creare de condiții pentru noua generație de jurnaliști) și a arătat comunităților locale și regionale ce înseamnă apartenența la valorile europene.

Recent, DRRM a reușit, prin demersuri directe, să implementeze proiecte și în ”regiuni sensibile” precum Transnistria, Găgăuzia, Bălți. Limba română este principala temă a acestor programe, iar parteneriatul apropiat cu Mitropolia Basarabiei consolidează eforturile României în păstrarea comunității de limbă și identitate românești peste Prut.

Într-un context regional geopolitic dificil, de care România este preocupată constant, alături de țări din Uniune Europeană, susținerea la cel mai înalt nivel a relației dintre România și Republica Moldova este esențială. Iar DRRM este hotărât să continue să dovedească, în anul 2026, importanța prezenței active a țării noastre peste Prut.

INTRODUCERE

Derularea proiectelor dedicate cetățenilor din Republica Moldova, în domeniile educație, cultură, tradiții și spiritualitate, mass-media, societatea civilă, este principala activitate a Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM). Schițăm, în continuare, rezultatele echipei DRRM în anul 2025:

I. Mass-media - 14 proiecte în valoare de 3.232.893,50 lei

În cadrul acestui pilon de finanțare, amintim următoarele: "De la cooperare la integrare: România și Republica Moldova împreună în Uniunea Europeană", "Vocea Basarabiei: Informații și reziliență informațională românească în Republica Moldova", "Nordnews.md - platforma care reunește valorile românești în nordul Moldovei".

II. Educație - 19 proiecte în valoare de 13.198.773 lei

În cadrul acestui pilon de finanțare, amintim următoarele proiecte aprobate: "Cutia școlarului și a preșcolarului, ediția a III-a", "România dotează comunitățile din Republica Moldova: dotarea bibliotecilor, ediția a II-a / Digitalizarea educației, ediția a III-a", „Recompensarea olimpicilor și a profesorilor din Republica Moldova, ediția a IV-a”, „Mobilier școlar pentru unități de învățământ din Republica Moldova”, „Istorie și limba română la Comrat”, „Pod peste Prut - personal instruit pentru un viitor mai bun!", „Centrul educațional interdisciplinar și de informare - sprijin pentru păstrarea și afirmarea identității lingvistice a cetățenilor din Republica Moldova”, „Consolidarea identității românești prin educație multidisciplinară în Republica Moldova”.

III. Cultură - 23 proiecte în valoare de 5.799.261 lei

Printre proiectele aprobate în cadrul programului „Cultură”, amintim: „Bookfest Chișinău”, „Festivalul Tradițiilor Românești - ediția a III-a”, „TIFF Chișinău”, ASTRA Film Chișinău - ediția a IV-a”, „Concert TRONOS Junior la Bălți - Ziua Națională a României”, „Grigore Vieru - poetul neamului”, „Festivalul portului popular: ia românească în fiecare casă”.

IV. Spiritualitate și tradiție - 11 proiecte în valoare de 1.940.750,00 lei

În cadrul acestui program de finanțare, amintim: „Sfinții români în pictura interioară a bisericii din localitatea Manta”, „Cu potirul printre obuze. Sfântul Iraclie din Basarabia (film documentar)”, „Tradiții și identitate - împodobirea cu icoane a catapetesmei Catedralei din Municipiul Cahul”.

V. Societatea civilă - „Programul de sporire a capacităților managerilor Republica Moldova - România” în valoare de 50.000 lei.

An de an, numărul cererilor depuse, al solicitărilor directe și al sumelor necesare depășește semnificativ bugetul alocat DRRM

În anul 2025, pe linia de finanțare indirectă, printr-o singură sesiune, au fost aprobate 53 proiecte (valoare totală de aproximativ 11.000.000 lei), iar pe linia de finanțare directă, prin acțiuni proprii, au fost aprobate 15 proiecte (valoare totală de 13.500.000 lei).

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

Zeci de instituții din domeniile de interes pentru obiectivele DRRM, din România și Republica Moldova, au devenit parteneri ai Departamentului, printre care: organizații mass-media, universități, consilii raionale, ministere, Consiliul Economic și Social (CES), Mitropolia Basarabiei, Patriarhia Română, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, Comisia Națională a României pentru UNESCO.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

I. PROFIL ORGANIZAȚIONAL

Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM) se organizează și funcționează ca structură cu personalitate juridică, în cadrul aparatului de lucru al Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, finanțată de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

Organizarea și funcționarea DRRM sunt stabilite prin Hotărârea nr. 808 din 28 iulie 2021 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, cu modificările și completările ulterioare.

La finalul anului 2025, DRRM a cuprins următoarele structuri și compartimente de specialitate:

DIRECȚIA GENERALĂ MANAGEMENT, PROIECTE, JURIDIC

Serviciul Programe Proiecte

Compartiment Juridic

DIRECȚIA MANAGEMENT ȘI COMUNICARE

Serviciul Comunicare și Parteneriate

Compartiment Registratură

DIRECȚIA ECONOMICĂ

Serviciul Financiar Contabilitate Salarizare

Compartiment Control Financiar Preventiv

Compartiment Resurse Umane

Compartiment Achiziții Publice

Compartiment Administrativ

COMPARTIMENTUL AUDIT INTERN

STRUCTURA DE SECURITATE

II. ACTIVITATEA STRUCTURILOR DIN CADRUL DEPARTAMENTULUI PENTRU RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

DIRECȚIA GENERALĂ MANAGEMENT, PROIECTE, JURIDIC

Structură din cadrul DRRM, aflată în directa subordonare a Secretarului de Stat al DRRM, are în componență Direcția Management și Comunicare, Serviciul Programe Proiecte, Serviciul Comunicare și parteneriate, Compartimentul juridic, Compartimentul Registratură.

SERVICIUL PROGRAME PROIECTE

Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova sprijină cetățenii din Republica Moldova prin acordarea de finanțări nerambursabile și alte mijloace de sprijin financiar, în limita bugetului alocat, cu respectarea principiilor liberei concurențe, eficacității utilizării fondurilor publice, transparenței și a tratamentului egal.

În scopul realizării obiectivelor sale, Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova sprijină cetățenii din Republica Moldova atât prin derularea unor acțiuni proprii (implementare directă), cât și prin acordarea finanțărilor prin sesiuni anuale (implementare indirectă).

Finanțările nerambursabile se acordă pe baza evaluării programelor, proiectelor sau acțiunilor de către o comisie de evaluare și se realizează efectiv prin acorduri de finanțare (contracte) încheiate cu solicitanții ce au întrunit condițiile cumulative prevăzute de legislația incidentă.

În ceea ce privește implementarea directă, pentru a răspunde nevoilor din Republica Moldova, DRRM și-a propus pentru anul 2025 susținerea unor evenimente culturale, proiecte pentru dezvoltarea educației, sprijinirea mass-mediei în limba română, precum și finanțarea unor solicitări venite din partea unor instituții publice și a mediul asociativ în limita bugetului aprobat.

Referitor la implementarea indirectă, DRRM pune la dispoziția cetățenilor din Republica Moldova cinci programe de finanțare structurate pe următoarele domenii de activitate:

1. Cultură - păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice românești din Republica Moldova, precum și întărirea legăturilor dintre România și Republica Moldova.

2. Mass-media - păstrarea și afirmarea identității culturale românești a cetățenilor din Republica Moldova, promovarea României și a valorilor românești în Republica Moldova, prin sprijinirea mass-mediei de expresie românească din Republica Moldova.
3. Educație - păstrarea și afirmarea identității lingvistice a cetățenilor din Republica Moldova și formarea noii generații, care să reprezinte România și interesele românești în Republica Moldova.
4. Spiritualitate și tradiție - păstrarea identității spirituale și respectarea libertății religioase românești din Republica Moldova.
5. Societatea civilă - sprijinirea, consolidarea și extinderea mediului asociativ și solidaritatea pe care societatea civilă o generează în Republica Moldova.

Proiecte derulate cu finanțare indirectă

Implementarea proiectelor cu finanțare indirectă se realizează în coordonarea Direcției Generale Management, Proiecte, Juridic, prin Serviciul Programe Proiecte (sesiune de finanțare anuală/ finanțare indirectă).

DRRM are cinci programe de finanțare pe următoarele domenii: educație, cultură, mass-media, spiritualitate și tradiție, societate civilă.

În anul 2025, au fost aprobate pentru finanțare 53 proiecte (valoare totală de aproximativ 11.000.000 de lei) din cele 311 solicitări depuse (valoare totală de aproximativ 80.000.000 lei).

Suma aprobată de 11.000.000,00 lei, aferentă celor 53 proiecte, a reprezentat 13,75% din totalul solicitat.

Unele dintre cele mai relevante proiecte sunt cele care vizează modernizarea unităților de învățământ și susținerea presei de limbă română.

I. Cultură - 16 proiecte în valoare de 3.126.809,10 lei

Printre proiectele aprobate în cadrul programului „Cultură”, amintim: „Comoditate și eleganță în cultură - creăm condiții pentru promovarea culturii românești”, „Grigore Vieru - poetul neamului”, „Festivalul portului popular la românească în fiecare casă”.

II. Mass-media - 14 proiecte în valoare de 3.232.893,50 lei

În cadrul acestui pilon de finanțare, amintim următoarele: „De la cooperare la integrare: România și Republica Moldova împreună în Uniunea Europeană”, „Vocea Basarabiei: Informații și reziliență informațională românească în Republica Moldova”, „Nordnews.md - platforma care inspiră și reunește valorile românești în nordul Moldovei”.

III. Educație - 12 proiecte în valoare de 2.525.060,06 lei

În cadrul acestui pilon de finanțare, amintim următoarele proiecte aprobate: „Pod peste Prut - personal instruit pentru un viitor mai bun!”, „Centrul educațional interdisciplinar și de informare - sprijin pentru păstrarea și afirmarea identității lingvistice a cetățenilor din Republica Moldova”, „Consolidarea identității românești prin educație multidisciplinară în Republica Moldova”

IV. Spiritualitate și tradiție - 11 proiecte în valoare de 1.940.750,00 lei

În cadrul acestui program de finanțare, amintim: „Sfinții români în pictura interioară a bisericii din localitatea Manta”, „Cu potirul printre obuze. Sfântul Iraclie din Basarabia (film documentar)”, „Tradiții și identitate - împodobirea cu icoane a catapetesmei Catedralei din Municipiul Cahul”.

V. Societate civilă - în cadrul acestui pilon proiectele depuse nu au îndeplinit criteriile necesare pentru a fi aprobate.

Astfel, din datele aferente anului 2025 se confirmă rolul strategic al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova în sprijinirea cetățenilor din Republica Moldova și în consolidarea legăturilor culturale, educaționale și informaționale dintre cele două state. Numărul ridicat de solicitări depuse (311 cereri) și valoarea totală a sumelor solicitate (aprox. 80 milioane lei) evidențiază atât necesitatea, cât și interesul crescut pentru programele de finanțare gestionate de DRRM.

Evaluarea calitativă a activității derulate în cadrul sesiunii de finanțare indirectă

1. Indicatori generali

În cadrul sesiunii de finanțare 2025, situația proiectelor aprobate este următoarea:

- Număr total de proiecte aprobate: 53
- Buget total solicitat: 14.178.243,20 RON
- Buget total aprobat: 10.825.512,66 RON
- Rata globală de aprobare (valoare aprobată / solicitată): 76,35%

Dimensiunea medie și distribuția proiectelor aprobate:

- Valoare medie per proiect (sumă aprobată): 204.254,96 RON
- Mediană per proiect: 200.000 RON
- Interval de variație (minim-maxim): 25.200 - 500.000 RON
- Concentrarea bugetului: primele 5 proiecte ≈ 19,86%; primele 10 proiecte ≈ 36,95%

Această concentrare recomandă o monitorizare și o evaluare post-implementare mai riguroasă a proiectelor mari, cu bugete semnificative, având în vedere impactul lor potențial asupra obiectivelor strategice asumate de Guvernul României.

2. Structura pe programe de finanțare

Distribuția proiectelor aprobate pe programe este următoarea:

Program	Nr. proiecte	Sumă solicitată (RON)	Sumă aprobată (RON)	Rată aprobare
Mass-media	14	4.794.752,28	3.232.893,50	67,43%
Cultură	16	3.806.546,00	3.126.809,10	82,14%
Educație	12	3.024.457,79	2.525.060,06	83,49%
Spiritualitate și tradiție	11	2.552.487,13	1.940.750,00	76,03%

În cazul programului „Mass-media”, rata de aprobare ($\approx 67\%$) este sensibil mai scăzută, ceea ce poate reflecta fie presiune bugetară, fie necesitatea calibrării mai stricte a indicatorilor de performanță (audiență, combaterea dezinformării, calitatea și distribuția conținutului).

Programul „Spiritualitate și Tradiție” are o rată intermediară ($\approx 76\%$), unde accentul ar trebui pus pe utilitatea publică, accesul comunitar și sustenabilitatea investițiilor (dotări, infrastructură, lucrări).

3. Distribuția pe țări

La nivel agregat, aprobările sunt distribuite astfel:

Țara	Nr. proiecte	Sumă solicitată (RON)	Sumă aprobată (RON)	Rată aprobare
Republica Moldova	38	10.122.930,45	7.778.225,66	76,84%
România	15	4.055.312,75	3.047.287,00	75,14%

Diferențele de rată sunt reduse ($\approx 1,7$ puncte procentuale), ceea ce indică un tratament relativ uniform al proiectelor, din perspectiva corelării între sumele solicitate și cele aprobate în România și în Republica Moldova.

4. Tipologia beneficiarilor și implicații

Pe baza unei clasificări euristice, după denumirea solicitantului, structura beneficiarilor este următoarea:

Tip beneficiar	Nr. proiecte	Sumă aprobată (RON)	Pondere din buget
Companie (SRL)	10	2.808.150,00	25,94%
ONG	11	2.223.290,00	20,54%
Cult/Religios	12	1.914.144,60	17,68%
Universitate	9	1.832.292,30	16,93%
Autoritate publică	7	1.485.820,76	13,73%
Altele	3	318.235,00	2,94%
Instituție publică	1	243.580,00	2,25%

Aspecte strategice:

- Componenta cultelor și a organizațiilor religioase (18%) susține rolul acestora în păstrarea identității românești și coeziunii comunităților;
- Ponderea universităților în portofoliul de proiecte (aproximativ 17%) reprezintă o oportunitate strategică de a ancora sprijinul României în infrastructuri educaționale durabile, cu beneficii pe termen mediu și lung (centre, laboratoare, curricula, formare de specialiști).

5. Dimensiunea proiectelor și riscul asociat

Proiectele aprobate se distribuie pe benzi de finanțare (după suma aprobată) după cum urmează:

Bandă sumă aprobată	Nr. proiecte	Sumă totală (RON)	Pondere buget
≤ 50.000 RON	2	62.753,50	0,58%
50.000 - 100.000 RON	11	988.475,30	9,13%
100.000 - 200.000 RON	17	2.640.531,10	24,39%
200.000 - 300.000 RON	14	3.433.752,76	31,72%
300.000 - 400.000 RON	7	2.750.000,00	25,40%
400.000 - 500.000 RON	2	950.000,00	8,78%

Portofoliul este concentrat în special în intervalele 200.000-300.000 RON și 300.000-400.000 RON, ceea ce permite o abordare unitară a monitorizării și raportării pe aceste categorii, dar presupune și un nivel ridicat de responsabilitate în selecția și urmărirea rezultatelor.

6. Sinteză impact cantitativ

- Materiale jurnalistice realizate: peste 9.000 articole și materiale media;
- Emisiuni și dezbateri: peste 150 formate radio-TV;
- Beneficiari educaționali direcți: peste 1.000 elevi și studenți;
- Beneficiari educaționali indirecti: aproximativ 15.000 elevi și studenți;
- Beneficiari culturali direcți: peste 10.000 persoane anual în centrele modernizate;
- Beneficiari comunități religioase: peste 5.000 persoane impact direct și indirect.

7. Analiza financiară

În implementare au fost înregistrate economii bugetare rezultate din utilizarea eficientă a fondurilor sau neeligibilitatea unor cheltuieli, fără afectarea obiectivelor. Economii au variat între 708 lei și 50.147 lei, în funcție de proiect.

8. Observații privind relevanța și eficiența intervențiilor

Portofoliul analizat reflectă o orientare către intervenții cu utilitate publică și efect multiplicator, urmărind:

- consolidarea identității culturale și lingvistice;
- informarea și comunicarea publică;

- proiecte educaționale și de formare;
- inițiative comunitare și de coeziune socială.

Constatări transversale:

- diversitatea tipurilor de beneficiari (ONG-uri, instituții publice, autorități locale, entități media), ceea ce susține acoperirea tematică și teritorială;
- pondere semnificativă a proiectelor în intervalul Q1-Q3 (115.841,10-250.000 RON), indicând un mix de intervenții medii, cu impact țintit;
- concentrare moderată a bugetului în proiecte mari (top 10 ≈ 36,95%), care impune o monitorizare aprofundată a rezultatelor și indicatorilor de impact.

9. Proiecte - listă sintetică pe proiecte

În ansamblu, portofoliul 2025 reflectă o intervenție echilibrată între impact structural (educație și infrastructură), impact narativ-identitar (cultură și spiritualitate) și impact informațional (mass-media), confirmând alinierea programului la obiectivele strategice ale Guvernului României.

- **Educație**

Impact strategic: Creșterea accesului la educație în limba română, modernizarea infrastructurii educaționale, formarea unei noi generații atașate valorilor românești și europene și creșterea interesului părinților, al copiilor și al studenților față de grădiniță, școală și universitare.

- Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți - transformarea Sălii «Regele Ferdinand I» într-un hub regional pentru 15 raioane din Nord, facilitând accesul la evenimente academice pentru mii de elevi și studenți anual. Un număr de aproximativ 5.000 de studenți frecventează Universitatea.
- Instituția Publică Universitatea de Stat din Moldova - modernizarea infrastructurii educaționale și creșterea capacității de organizare a evenimentelor academice cu participare extinsă a elevilor și studenților, impact major asupra comunității universitare. Un număr de aproximativ 10.000 de studenți frecventează Universitatea.
- Instituția Publică Universitatea de Stat din Moldova - dotarea Centrului de instruire și evaluare motrică a contribuit la dezvoltarea competențelor profesionale, la schimbarea atitudinilor și la consolidarea unei culturi a incluziunii prin sport. Beneficiarii direcți 80 de specialiști și peste 250 de studenți.
- Instituția Publică Universitatea de Stat din Moldova - „Congresul Științific Republica Moldova - România «Sport, Olimpism, Sănătate» a reunit cercetători, cadre didactice și studenți din cele două state. Impact: durabil, prin inițierea de colaborări academice, creșterea vizibilității instituțiilor implicate și promovarea incluziunii și accesului la activitate fizică în politicile educaționale și sportive. Beneficiari reali: 200 de persoane din Republica Moldova și România.

- Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași - înființarea Centrului Educațional Interdisciplinar la Bălți; 90 de beneficiari direcți și diseminare regională a competențelor lingvistice și academice.
- Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați - formare multidisciplinară; 300 ghiduri, 6 suporturi de curs, formare cadre didactice și multiplicare impact în comunități.
- Dotări în învățământul preuniversitar (grădinițe, spații educaționale) - peste 400 copii beneficiari anual. (Grădiniței nr. 2 “Alunelul” din satul Răzeni, raionul Ialoveni și Grădiniței „Licurici” din satul Hancăuți, raionul Edineț).

Evaluare calitativă: Proiectele educaționale reprezintă intervenții cu impact structural, generând capacitate instituțională și infrastructură durabilă. Ele contribuie la formarea capitalului uman atașat valorilor democratice și europene și consolidează rețele academice transfrontaliere cu efect multiplicator.

- **Mass Media**

Impact strategic: Consolidarea spațiului informațional românesc, creșterea rezilienței informaționale, combaterea dezinformării, promovarea valorilor românești și europene în spațiul public din Republica Moldova și dezvoltarea capacității profesionale a echipelor editoriale. Proiectele media au generat mii de materiale jurnalistice, dezbateri, emisiuni radio-TV și produse multimedia distribuite online și pe frecvențe FM.

- IaloveniOnline - 543 materiale publicate, peste 140.000 pagini vizitate; impact: informare constantă și consolidarea identității europene.
- Media Scoupe SRL - Informare a peste 1,4 milioane cetățeni; impact: creșterea calității conținutului TV și promovarea valorilor europene.
- SFC Media SRL - creșterea încrederii publicului în posturile ONE TV (total vizualizări social media aproximativ 121.000.000) și STAR TV (a generat peste 35.000.000 vizualizări pe canale social media). La care se adaugă o audiență TV de 1,56 milioane telespectatori.
- Info-Prim NEO (IPN) - 712.287 utilizatori activi, peste 2,2 milioane vizualizări social media; impact: dialog public consolidat privind integrarea europeană.
- NORD-MEDIA “Nordnews.md” - 117 materiale jurnalistice originale în limba română, constând în 70 materiale video și 47 de editoriale și un număr de 1.353.272 vizitatori unici; impact: combaterea dezinformării și promovarea valorilor românești în nordul Republicii Moldova.
- Open SRL - 8941 de articole și 22 de emisiuni, însumând 5.906.757 de vizualizări pe site-ul deschide.md, 31.291.200 de vizualizări pe facebook și 14.000.000 de vizualizări pe tiktok; impact: spațiu informațional comun RO-RM și promovarea adevărului istoric.
- „VOCEA MEDIA” SRL - „Vocea Basarabiei - Radio” 300 buletine informative difuzate la ore de vârf, 20 ediții FORUM (40 difuzări radio + TV + online), 240.000 - 280.000 ascultători/lună (100-120% din obiectiv), peste 10.000 urmăritori Facebook (total 49.000), 27.845 utilizatori noi pe site, 73% public din R. Moldova, 22% din România;

impact: menținerea unui spațiu informațional rezilient, pluralist și pro-european în Republica Moldova.

- „VOCEA MEDIA” SRL - „Vocea Basarabiei - TV” 300 buletine informative, 20 ediții „Realitatea Românească”, 20 ediții „Eurosecuritate”, 20 ediții „Retrospectivele săptămânii”, 27.845 utilizatori noi pe site, 75% public din R. Moldova și 20% din România; peste 49.000 urmăritori Facebook/zi, 1.500.000 accesări/lună pe Facebook; impact: revitalizarea interesului pentru limba română și întărirea legăturii simbolice și informaționale dintre România și Republica Moldova.

- ROSAM - newstream.md; impact: creștere cu 40.000 utilizatori, promovarea cooperării guvernamentale. Impactul emisiunilor realizate și difuzate pe postul de radio a fost estimat la aproximativ 2,5 milioane de persoane; emisiunile au fost vizualizate de 227.000 utilizatori pe Facebook și 65.300 pe canalul RVS Moldova de pe YouTube.

- Publicația Periodică „Gazeta Satelor” - apariția a 24 ediții ale publicației Gazetei Satelor” și distribuire către 10.000 abonați pe teritoriul Republicii Moldova.

- Ecopolitic Media SRL - realizarea a 5 materiale jurnalistice cu un număr de 575.488 utilizatori activi pe site-ul ecopolitic.ro; impact: cooperarea bilaterală și valori democratice comune.

- Asociația Obștească TIMPUL TINERILOR din Moldova - a asigurat distribuirea gratuită a 4.200 de exemplare ale Revistei „TIMPUL” din România, ediția Republica Moldova, în special în zonele mai îndepărtate de Chișinău; impact: extinderea accesului publicului din teritoriu la conținutul cultural promovat de revistă și promovarea tinerilor în paginile revistei.

- Instituția Religioasă Episcopia de Bălți - dotarea cu echipament IT a Episcopiei de Bălți; impact: modernizarea infrastructurii IT va consolida capacitatea administrativă și comunicațională a Episcopiei de Bălți, facilitând producerea și distribuirea eficientă de conținut editorial, educațional și pastoral de calitate

Evaluare calitativă: Intervențiile media au avut rol esențial în consolidarea rezilienței informaționale și în menținerea unui spațiu mediatic românesc coerent în Republica Moldova. Impactul este rapid și extensiv, însă necesită monitorizare continuă pentru asigurarea sustenabilității și menținerea standardelor editoriale.

- **Spiritualitate și Tradiție**

Impact strategic: Întărirea și consolidarea identității spirituale românești, conservarea patrimoniului liturgic, consolidarea coeziunii comunitare și conservarea patrimoniului, dotarea și modernizarea a numeroase lăcașuri de cult (mobilier, pictură, clopote, catapetesme). Beneficiari: peste 5.000 credincioși în comunități rurale.

- Patriarhia Română - TRINITAS TV; impact: filmul *Cu potirul printre obuze. Sfântul Iraclie din Basarabia* a susținut consolidarea identității naționale și religioase românești în Republica Moldova, arătând publicului cum credința ortodoxă și apartenența la neamul românesc pot coexista armonios în fața prigoanei istorice. Filmul este utilizat în școli ca instrument didactic, iar campania online a generat mii de interacțiuni și

peste 10.000 de vizualizări în primele zile, confirmând interesul crescut pentru temele spirituale și identitare.

- Mănăstire „Pogorîrea Duhului Sfânt și Nașterea Maicii Domnului” din s. Găvănoasa - achiziția de 70 strane; impact: îmbunătățirea spațiului liturgic pentru generațiile viitoare și consolidarea comunității. Impactul pe termen lung: păstrarea tradițiilor spirituale românești și creșterea atractivității așezământului pentru un număr tot mai mare de pelerini, transformând mănăstirea într-un punct de reper pentru identitatea ortodoxă din regiune.

- Parohia Ortodoxă Română cu Hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Învierea Domnului”, Giurgiulești - achiziția de catapeteasmă; impact: îmbunătățirea spațiului liturgic al bisericii prin dotarea cu mobilier bisericesc adecvat. Beneficiarii direcți: 1.850 de locuitori.

- Mănăstirea „Sfânta Treime” Cahul - dotare a 10 chilii monahale cu mobilier; impact: asigurarea unor condiții de trai decente pentru viețuitorii mănăstirii, dezvoltarea turismului religios și întărirea legăturile comunitare.

- Parohia Ortodoxă „Sfântul Ierarh Nicolae” - achiziția de catapeteasmă și mobilier bisericesc; impact: îmbunătățirea spațiului liturgic pentru generații viitoare și sprijinirea diverselor activități comunitare, de la ceremonii religioase, la evenimente culturale. Beneficiari direcți: peste 800 de enoriași.

- Mănăstirea Ortodoxă Română „Sfântul Dumitru” - realizarea și montarea a 22 de icoane pentru catapeteasma; impact: icoanele au devenit un instrument cateheric pentru copii și tineri, facilitând înțelegerea mesajului evanghelic și a tradițiilor românești bisericești și întărirea legăturile comunitare.

- Parohia Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului” din Cadrul Mitropoliei Basarabiei din s. Răuțel - achiziția a 4 clopote din bronz; impact: susținerea și promovarea patrimoniului spiritual românesc în Republica Moldova, prin dotarea bisericii cu echipamentele necesare desfășurării serviciilor religioase. Beneficiari direcți: peste 500 de enoriași.

- Parohia Ortodoxă Română „Sfinții Ioachim și Ana” din s. Ghioltosu - achiziție mobilier bisericesc; impactul proiectului a fost unul concret, cu vizibilitate și durabilitate în timp, profund spiritual și identitar românesc pentru cei peste 900 de credincioși ortodocși români și la nivelul întregii comunități.

- Parohia Ortodoxă Română cu Hr. “Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” S. Manta - execuție lucrări de pictură bisericească; impact: realizarea picturii a contribuit la îmbogățirea vieții duhovnicești a peste 360 persoane, credincioși ortodocși, și cu impact semnificativ asupra celor 3000 membri ai comunității locale.

- Parohia Ortodoxă Română „Acoperământul Maicii Domnului” - continuarea construirii centrului social din nordul Basarabiei; impact: prin activitățile religioase, culturale, educaționale și de promovare a valorilor naționale, centrul va contribui la păstrarea și afirmarea identității culturale românești în nordul Republicii Moldova.

Evaluarea calitativă a acestor intervenții relevă un impact profund, atât la nivel comunitar, cât și identitar. În special în mediul rural, aceste proiecte au devenit piloni

de coeziune socială și de conservare a patrimoniului liturgic românesc. Dincolo de localizarea lor geografică punctuală, aceste inițiative poartă o valoare simbolică strategică, consolidând reziliența culturală a comunităților în actualul context regional.

- **Cultură**

Impact strategic: Consolidarea identității culturale românești în Republica Moldova, sporirea sentimentului de apartenență la patrimoniul cultural românesc, dezvoltarea cooperării culturale transfrontaliere și creșterea accesului publicului la produse culturale de calitate.

- Asociația Colorează Bucovina - Filmul documentar „Bucovina în culori moldovenești” despre meșteșugurile Bucovinei și Moldovei; impact: revalorizarea patrimoniului tradițional, instrument educațional utilizat în școli, consolidarea legăturilor culturale România-Republica Moldova.

- Asociația Profesioniștilor pentru Dezvoltare Durabilă - Filmul documentar „Podul de cuvinte: Povestea limbii române în Basarabia”, despre evoluția limbii române în Republica Moldova, de la interdicțiile din perioada sovietică până la recunoașterea oficială și utilizarea sa actuală; impact: consolidarea identității lingvistice și culturale românești în Republica Moldova și combaterea dezinformării istorice. Filmul a fost difuzat pe „Vocea Basarabiei” și pe „lași TV Life” înregistrând peste 20.000 telespectatori la difuzare.

- Primăria comunei Bălășești - dotarea instituțiilor culturale din comuna Bălășești cu echipamente sonore și costume populare; impact: costumele populare rămân în dotarea localității, asigurând utilizarea lor la numeroase activități culturale și educative în anii următori. A fost consolidată identitatea locală și națională, creând premise pentru dezvoltarea unor inițiative culturale de durată.

- Primăria comunei Cucoara - dotarea Casei de cultură cu costume populare, decoruri, echipamente tehnice și materiale promoționale necesare activităților artistice; impact: creșterea unui spațiu deschis pentru păstrarea și transmiterea valorilor culturale românești către noile generații și sporirea sentimentului de apartenență la patrimoniul cultural românesc.

- Complexul Național Muzeal ASTRA - proiectul *Meșteșuguri fără frontiere* a creat programe culturale dedicate micilor meșteri de pe ambele maluri ale Prutului; impact: parteneriate culturale noi, transfer de bune practici, sprijin pentru meșteri populari din mai multe raioane.

- Fundația KA-TET - Festivalul Internațional de Literatură și Traducere (FILIT) *Chișinău 2025* a reușit apropierea cititorilor de scriitori și poeți contemporani de pe ambele maluri ale Prutului; impact: peste 70 invitați internaționali, consolidarea mediului literar și dialog cultural direct între oamenii de pe cele două maluri ale Prutului.

- Instituția Publică Biblioteca Națională a Republicii Moldova - modernizarea sălii *Mihai Eminescu* din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, într-un centru cultural multifuncțional de referință; impact: creșterea accesului publicului la evenimente

culturale, educaționale și științifice organizate la standarde contemporane, contribuind astfel la promovarea culturii românești.

- Asociația Obștească MuzArt - proiectul muzical cu impact asupra tinerilor, elevilor școlilor muzicale, școlilor de arte, studenților de la Academia de Muzică teatru și Arte plastice; impact: crearea unui climat pozitiv pentru păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității etnice, culturale și lingvistice românești din Republica Moldova.
- Beladi SRL - Filmul documentar „Grigore Vieru”; impact: consolidarea memoriei colective și a identității culturale și resursă educațională durabilă. Filmul a fost difuzat și la Astra Film Festival 2025. Beneficiari: aproximativ 370.000 de vizualizări.
- Imbold Media SRL - Film „Misterele Țipovei”; impact: consolidarea identității culturale și religioase a comunității din Lalova-Țipova și promovare turistică și culturală.
- Asociația Culturală ACDI - Simpozion „Românităte în epoca globală” platformă de dialog interdisciplinar, care a reunit specialiști din domeniile sociologiei, științelor politice, istoriei, artei și comunicării; impact: consolidarea legăturilor academice și culturale dintre instituțiile participante.
- Școala Populară de Arte „Constantin Brâncuși” Târgu-Jiu - organizarea, în Republica Moldova, de ateliere de meșteșuguri și spectacole culturale, pentru un număr de 450 de participanți; impact: promovarea tradițiilor și obiceiurilor autohtone din zona Gorjului, în comunitățile rurale și urbane din Republica Moldova.
- Primăria Costești - dotarea sălii de spectacole a Centrului Multifuncțional Sociocultural Costești cu 552 fotolii teatrale; impact: peste 10.000 de beneficiari anual și modernizarea infrastructurii culturale destinate activităților culturale, educaționale și comunitare, cu efect direct asupra menținerii și promovării culturii românești în spațiul basarabean.
- Secția Culturală Ialoveni - dotarea sălii de spectacole a Casei de Cultură „Andrei Ungureanu”; impact: întărirea legăturilor culturale dintre Republica Moldova și România, prin promovarea patrimoniului comun și modernizarea infrastructurii culturale.
- Societatea Femeilor Ortodoxe din Episcopia de Bălți - Festivalul portului popular „la Românească în fiecare casă” un spațiu de exprimare, de conservare și de reconectare culturală pentru aproape 1.000 de participanți; impact: revitalizarea identității românești în nordul Republicii Moldova.

Evaluare calitativă: Proiectele culturale au funcționat ca instrumente de diplomatie culturală, consolidând memoria colectivă, patrimoniul comun și dialogul direct între comunități. Impactul lor este atât simbolic, cât și formativ, cu efecte pe termen lung asupra coeziunii identitare.

10. Lecții învățate, provocări și direcții de acțiune (2026)

- consolidarea componentei de raportare pe rezultate (output/outcome) prin șabloane unitare și indicatori comparabili;
- accent pe sustenabilitate (continuarea activităților după finanțare) și pe diseminarea rezultatelor;

- întărirea monitorizării pentru proiectele de valoare ridicată și pentru cele cu vizibilitate publică, inclusive prin verificări tematice;
- valorificarea lecțiilor învățate în calibrări ale apelurilor viitoare (criterii, punctaje, indicatori minimi de impact).

11. Relevanță strategică - Obiective DRRM

Proiectele finanțate răspund direct obiectivelor strategice ale Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova:

- Consolidarea identității românești - prin cultură, educație și spiritualitate;
- Crearea unui spațiu informațional comun România-Republica Moldova;
- Combaterea dezinformării și promovarea adevărului istoric;
- Sprijinirea parcursului european al Republicii Moldova prin promovarea valorilor democratice;
- Dezvoltarea cooperării instituționale și academice transfrontaliere.

Prin amploarea rezultatelor, caracterul durabil al investițiilor și multiplicarea impactului în comunități, programul de finanțare 2025 contribuie substanțial la consolidarea relației strategice dintre România și Republica Moldova. Totodată, analiza calitativă evidențiază relevanța, eficiența și valoarea adăugată a intervențiilor finanțate, precum și necesitatea consolidării componentei de monitorizare orientată pe rezultate în perioada următoare.

12. Evaluarea calitativă integrată a programului de finanțare 2025

Analiza transversală a portofoliului de proiecte finanțate în sesiunea 2025 evidențiază existența a trei dimensiuni majore de impact: structural, narativ-identitar și informațional.

Impact structural: investițiile în infrastructură educațională și culturală (modernizări de săli, centre educaționale, dotări permanente) generează capacități instituționale noi și efecte multiplicatoare pe termen mediu și lung, contribuind la formarea capitalului uman și consolidarea cooperării academice România-Republica Moldova.

Impact narativ și identitar: producțiile cinematografice, documentarele, proiectele culturale și cele spirituale au consolidat memoria colectivă, au valorizat patrimoniul comun și au oferit modele identitare relevante pentru tineri și comunități, contracarând narativele distorsionate privind istoria și identitatea românească.

Impact informațional: intervențiile media au contribuit la creșterea rezilienței informaționale în contextul provocărilor hibride și al parcursului european al Republicii Moldova, promovând informarea corectă, dialogul public și vizibilitatea sprijinului oferit de România.

Intervențiile finanțate au avut un caracter complementar, nu fragmentat, generând efecte cumulative în plan educațional, cultural, spiritual și informațional. Caracterul durabil al investițiilor asigură sustenabilitatea rezultatelor dincolo de perioada contractuală.

În ansamblu, programul de finanțare 2025 poate fi evaluat ca având un grad ridicat de relevanță strategică, cu intervenții bine aliniate obiectivelor DRRM și priorităților Guvernului României. Se recomandă, pentru perioada următoare, consolidarea evaluării orientate pe rezultate și extinderea intervențiilor cu caracter structural și multiplicator.

COMPARTIMENTUL JURIDIC

În anul 2025, toate proiectele și acordurile de parteneriat ale DRRM au beneficiat de expertiza specialiștilor în domeniul juridic ai Departamentului. Ei au analizat documentele specifice acordării de finanțare nerambursabilă și, respectiv, au avizat acțiunile proprii, conform procedurilor operaționale în vigoare.

De asemenea, pe tot decursul anului 2025, CJ a analizat și avizat toate documentele elaborate în cadrul DRRM care au necesitat viză de legalitate și a avizat, din punct de vedere al legalității, proiectele de ordine și instrucțiunile elaborate în cadrul Departamentului.

DIRECȚIA MANAGEMENT ȘI COMUNICARE

Structură din cadrul DRRM, aflată în coordonarea DGMPJ, are în componență Serviciul Comunicare și Parteneriate și Compartimentul Registratură

SERVICIUL COMUNICARE ȘI PARTENERIATE

Comunicarea publică a fost una dintre provocările anului 2025 în România și Republica Moldova, prin intensificarea dezinformării și complexitatea metodelor de influențare a opiniei publice, generate în special în perioadele electorale. Specialiștii în comunicare ai DRRM (Serviciul Comunicare și Parteneriate - SCP) au depus eforturi pentru a asigura corecta informare publică a activității Departamentului, prin menținerea și dezvoltarea relațiilor cu presa din Republica Moldova (comunicate de presă, participări directe la emisiuni tv și radio), dar și prin redactarea constantă a conținutului publicistic, publicarea acestuia pe canalele oficiale de comunicare ale DRRM și formularea de răspunsuri în baza Legii 544/2001.

Serviciul Comunicare și Parteneriate a fost responsabil, în anul 2025, și de întreaga procedură a implementării acțiunilor proprii ale DRRM. Inițierea, asumarea documentației, implementarea, comunicarea și monitorizarea acestor proiecte au constituit emblema și imaginea Departamentului în Republica Moldova. Festivalul Tradițiilor Românești, TIFF Chișinău, Salonul Internațional Bookfest Chișinău, ASTRA Film Chișinău, Cutia Școlarului și Preșcolarului, Premiера Olimpicilor și dotarea a seci de școli și universități au fost unele dintre proiectele de impact ale DRRM în acest an în Republica Moldova.

În același timp, SCP a avizat, monitorizat și aprobat comunicarea tuturor proiectelor cu finanțare indirectă coordonat de Serviciul Programe, Proiecte.

De asemenea, SCP a propus, întocmit și fructificat acorduri de parteneriat cu entități publice de interes pentru activitatea DRRM

Proiecte derulate cu finanțare directă / acțiuni proprii

Implementarea proiectelor cu finanțare directă se realizează în coordonarea Direcției Generale Management, Proiecte, Juridic, prin Serviciul Comunicare și Parteneriate din cadrul Direcției Management și Comunicare.

Și la acest capitol, DRRM are cinci programe de finanțare pe domeniile: educație, cultură, mass-media, spiritualitate și tradiție, societate civilă.

În anul 2025, SCP a derulat 15 de proiecte, în valoare totală de 13.500.025,96 lei, reprezentând aproximativ 50% din bugetul total alocat proiectelor DRRM pentru anul 2025.

În cadrul programului de finanțare „Educație”, DRRM a derulat programe menite să sprijine accesul la educație de calitate și modernizarea infrastructurii educaționale din Republica Moldova, precum:

1. Cutia Școlarului și a Preșcolarului - ediția a III-a (valoare totală 3.093.116 lei);
2. România dotează comunitățile din Republica Moldova:
Dotarea bibliotecilor - ediția a II-a (valoare totală 3.118.725 lei);
Digitalizarea educației - ediția a II-a (valoare totală 3.110.625,97 lei);
3. Recompensarea olimpicilor și a profesorilor din Republica Moldova - ediția a IV-a (valoare totală 234.020,64 lei);
4. Săptămâna educației (valoare totală 3.644,87 lei);
5. Programul de sporire a capacităților managerilor „Republica Moldova - România” (valoare totală 50.000 lei);
6. Mobilier școlar pentru unități de învățământ din Republica Moldova (valoare totală 370.000 lei);
7. Pachete cu materiale educative pentru copii din Republica Moldova (valoare totală 360.000 lei);
8. Evenimente culturale, conferințe și expoziții pentru copii și adulți în raioanele din Republica Moldova:

Congresul Rectorilor (Ședința comună a rectorilor) (valoare totală 186.790,70 lei);

Podul de flori Ungheni (valoare totală 56.000 lei);

Conferința APR (valoare totală 76.144,68 lei).

9. Învățământul superior românesc: tradiții, identitate, perspective (valoare totală 40.649 lei);

În cadrul programului de finanțare „Cultură”, activitățile implementate au vizat promovarea valorilor culturale comune și facilitarea accesului publicului la evenimente culturale de anvergură. În acest sens, au fost organizate:

1. Ziua Europei în Republica Moldova - ediția a III-a (valoare totală 90.817,60 lei);
2. Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău - ediția a VIII-a (valoare totală 299.491,50 lei).
3. Festivalul Tradițiilor Românești - ediția a III-a, Chișinău (valoare totală 1.200.000 lei);
4. Ziua Națională a României la Chișinău (valoare totală a evenimentului 510.000 lei), care a inclus:
Recepția oficială;
Concerte dedicate Zilei Naționale a României;
Conferința organizată la Comrat.
5. „TIFF Chișinău” - ediția a II-a (valoare totală 400.000 lei);
6. Festivalul Astra Film Chișinău - ediția a IV-a (valoare totală 300.000 lei).

Având în vedere cele de mai sus, putem concluziona că, în anul 2025, DRRM a aprobat spre implementare 15 de acțiuni proprii cu un impact semnificativ la nivelul societății din stânga Prutului, unele având continuitate prin organizarea de ediții succesive.

Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova a implementat o serie de proiecte cu impact public, caracterizate prin vizibilitate ridicată, acces larg al publicului și componentă mediatică semnificativă, contribuind la promovarea valorilor culturale, educaționale și civice comune.

În această categorie se înscriu Festivalul Tradițiilor Românești - ediția a III-a, desfășurat la Chișinău, Ziua Europei în Republica Moldova - ediția a III-a, precum și evenimentele culturale, conferințele și expozițiile organizate în raioanele Republicii Moldova, printre care se numără evenimentul „Podul de flori” de la Ungheni, Conferința APR și Congresul Rectorilor (Ședința comună a rectorilor).

De asemenea, au avut un impact public semnificativ, TIFF Chișinău, Salonul Internațional de Carte Bookfest Chișinău - ediția a VIII-a și Festivalul Astra Film Chișinău - ediția a IV-a, evenimente care au atras un public numeros și au beneficiat de o largă reflectare în mass-media.

Totodată, Ziua Națională a României la Chișinău, Cahul și Bălți a reprezentat un moment de referință în agenda publică, incluzând recepția oficială, concerte dedicate publicului larg și o conferință organizată la Comrat. Săptămâna educației a completat lista proiectelor cu impact public, prin activități deschise comunității educaționale și publicului interesat.

Evenimentele au fost organizate atât în Chișinău, cât și în mai multe raioane ale Republicii Moldova, inclusiv în zone de frontieră și în comunități locale, precum Ungheni și Comrat, asigurând o acoperire teritorială extinsă. Numărul total al participanților la evenimentele publice s-a ridicat la câteva sute de mii de persoane, incluzând cetățeni, elevi și studenți, cadre didactice, reprezentanți ai societății civile, mediului academic și ai autorităților publice.

Prin derularea acestor proiecte, DRRM a contribuit la consolidarea dialogului public, la creșterea vizibilității acțiunilor instituției și la promovarea identității culturale și a valorilor europene în Republica Moldova.

Acțiunile de comunicare au vizat promovarea mesajelor instituționale ale DRRM, a obiectivelor proiectelor și a valorilor comune românești și europene, prin intermediul comunicatelor de presă, materialelor informative, prezenței pe canalele oficiale de comunicare și colaborării cu parteneri media. Evenimentele au beneficiat de o acoperire media semnificativă, fiind reflectate în presa scrisă, audiovizuală și online din Republica Moldova și România, precum și pe platforme de social media, contribuind la creșterea gradului de informare a publicului și la consolidarea vizibilității instituției.

Prin aceste demersuri, SCP a asigurat transparența activităților desfășurate, a facilitat dialogul cu publicul și a consolidat percepția pozitivă asupra rolului instituției în sprijinirea cetățenilor din Republica Moldova.

În sensul îndeplinirii acțiunilor DRRM și a impactului public al proiectelor finanțate, SCP a derulat următoarele activități specifice:

- redactarea unui număr de 49 de comunicate de presă;
- redactarea unui număr de 137 de postări pe pagina de Facebook a DRRM;
- redactarea unui număr de 72 de postări pe Instagram;
- distribuirea către mass-media a 61 de comunicate de presă;
- formulat răspunsuri la solicitări de presă și petiții;

- redactarea și urmărirea invitațiilor de presă și cele transmise către oficiali la diverse acțiuni ale DRRM;
- verificarea și aprobarea comunicatelor de presă, a afișelor, anunțurilor create de beneficiarii de finanțări din partea DRRM, astfel încât toate aceste documente să conțină elementele de identitate vizuală prevăzute în Ghidul de finanțare nerambursabilă 2025;
- redactarea și pregătirea elementelor de punctaj și discursurilor conducătorului instituției în contextul vizitelor de lucru oficiale în România sau Republica Moldova;
- participare la organizarea evenimentelor menționate pentru perioada ianuarie-decembrie, desfășurate de DRRM în Republica Moldova;
- participare la organizarea conferințelor/declarațiilor de presă și a interviurilor secretarului de stat al DRRM;
- efectuarea unor deplasări în Republica Moldova pentru a asigura organizarea și buna desfășurare a derulării acțiunilor și proiectelor finanțate de Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova;
- comunicarea cu reprezentanții instituțiilor partenere din Republica Moldova;
- colaborarea cu misiunile diplomatice ale României din Republica Moldova în domeniul de competență;
- monitorizarea informațiilor apărute în presă privind Departamentul și acțiunile derulate;
- elaborare referate de necesitate privind acțiuni proprii;
- efectuarea recepției serviciilor pentru proiectele DRRM în Republica Moldova;
- solicitarea structurilor de specialitate ale DRRM informații pentru elaborarea răspunsurilor la întrebările și solicitările primite la DRRM, redactarea răspunsurilor la petiții și solicitări de presă și asigurarea transmiterii acestora către destinatari;
- sprijinirea participării reprezentanților departamentului la evenimente externe;
- redactarea documentelor specifice și justificative pentru proiectele desfășurate de DRRM în Republica Moldova, în vederea semnării de birourile de specialitate și de superiorul ierarhic;
- păstrarea și arhivarea documentației generate de îndeplinirea atribuțiilor;
- asigurarea circuitului intern/extern al documentelor privind activitatea Compartimentului.

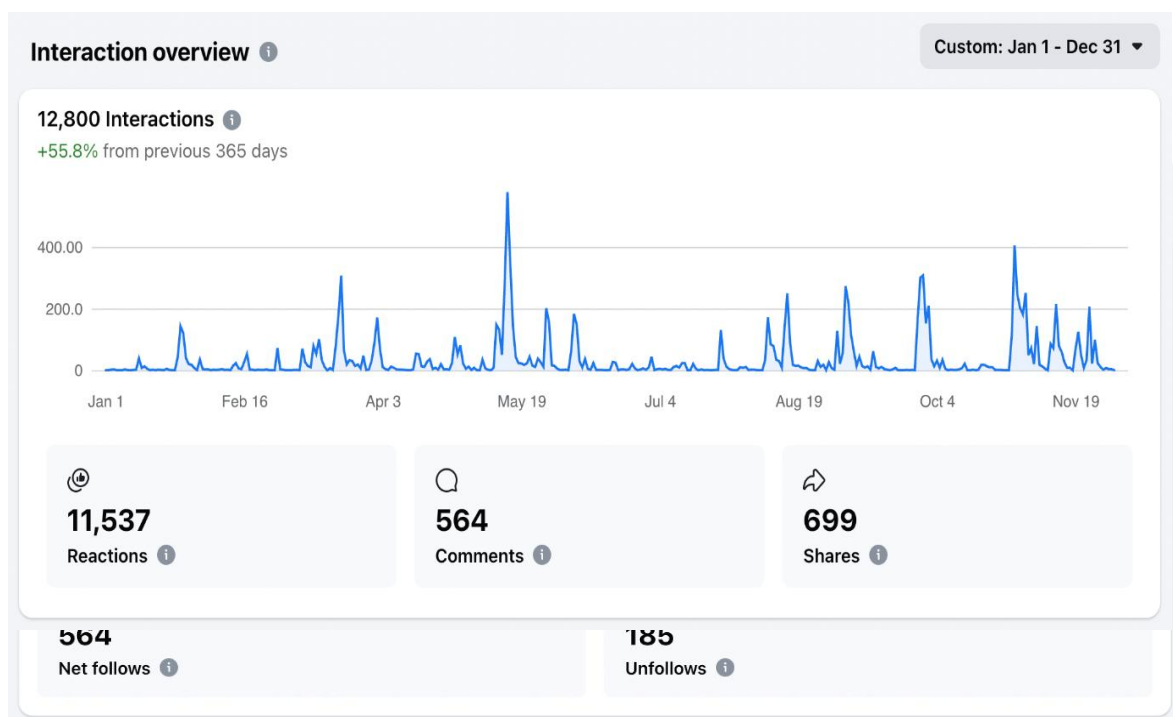
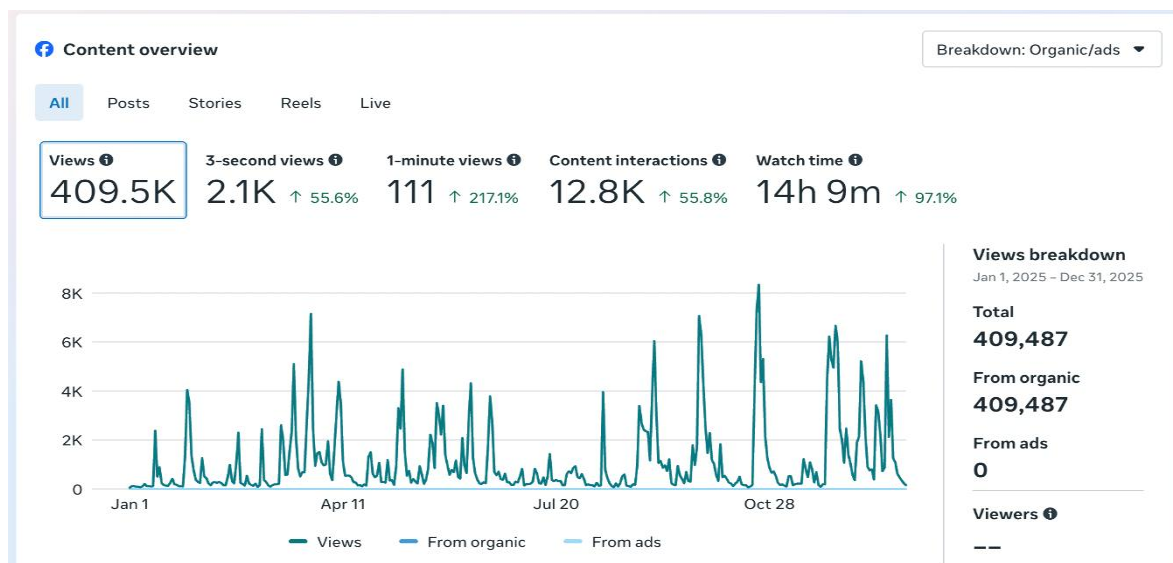
Expunerea în social media:

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

În anul 2025, activitatea DRRM a fost expusă prin 137 postări pe Facebook și 72 de postări pe Instagram.

Audiența de pe pagina oficială de Facebook a crescut cu 10.8% față de precedentul an (2024):

Parteneriate și colaborări instituționale:

Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova a derulat în anul 2025 colaborări în baza a 11 Acorduri de parteneriat cu următoarele instituții: Patriarhia Română, Consiliul Economic și Social, Universitatea de Stat din Moldova, Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Ministerul Educației și Cercetării din Republica Moldova, Mitropolia Basarabiei, Consiliul Raional Ungheni, Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, Universitatea de Stat din Moldova, Unitatea Executivă Pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării. UNESCO a devenit, în anul 2025, partener al DRRM, urmând ca, în 2026, să dezvoltăm acțiuni în baza acestui acord.

Ambasada României la Chișinău și Institutul Cultural Român sunt instituții alături de care DRRM crește valoarea și eficiența proiectelor implementate în Republica Moldova.

Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova rămâne implicat în acțiunile care vizează comunitatea de limbă, cultură, religie, spiritualitate și istorie care stă la baza României cu Republica Moldova.

COMPARTIMENTUL REGISTRATURĂ

Pentru buna desfășurare a activităților, Compartimentul Registratură a realizat, în principal, următoarele tipuri de activități:

- preluarea corespondenței zilnice și înregistrarea acesteia în registrul intrărieșiri din punct de vedere al sursei de provenienței internă - externă;
- asigurarea circuitului documentelor neclasificate;
- repartizarea corespondenței conform dispozițiilor rezolutive ale secretarului de stat, cu semnătura de primire în condica de predare-documente;
- înregistrarea mail-urilor primite de la alte instituții și persoane fizice și repartizarea lor pe compartimente pe baza rezoluției secretarului de stat;
- întocmirea pontajului lunar pentru direcția DMC;
- primirea și transmiterea corespondenței cu poșta militară pe bază de borderou;
- înregistrarea deplasărilor externe (memorandumuri, note mandate, referate deplasare externă, rapoarte de deplasare internă/externă) și transmiterea lor către MAE și SGG în vederea aprobării;
- eliberarea declarațiilor privind apartenența la identitatea culturală română;
- întocmirea notelor de scoatere din gestiune a materialelor consumabile precum și înregistrarea lor în registrul direcției DMC în vederea eliberării de către gestionar din magazie;
- arhivarea zilnică prin îndosariere a copiilor de pe documentele interne și externe.

Activitatea realizată de către Compartimentul Registratură este comună, iar obiectivul principal este asigurarea condițiilor optime de lucru.

DIRECȚIA ECONOMICĂ

Structură din cadrul DRRM, aflată în directa subordonare a Secretarului de Stat al DRRM, are în componență Serviciul Financiar Contabilitate Salarizare, Compartimentul Administrativ, Compartimentul Achiziții Publice, Compartimentul Control Financiar Preventiv, Compartimentul Resurse Umane.

SERVICIUL FINANCIAR CONTABILITATE SALARIZARE

Bugetul ordonatorului secundar de credite DRRM a fost aprobat prin Legea bugetului de stat nr. 9/2025. Execuția bugetară aferentă anului 2025 a fost de 98,26%.

Serviciul financiar contabilitate salarizare din cadrul Direcției Economice a DRRM și-a desfășurat activitatea în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, având principalele activități, după cum urmează:

- analiza și urmărirea execuției bugetare la nivel de capitol, pe titlu, articol și alineat de cheltuială pentru bugetul aprobat în vederea respectării disciplinei financiare;
- s-a întocmit lunar situația privind limitele aprobate de S.G.G. pentru Creditele de angajament și Creditele bugetare ce urmează a fi efectuate;
- efectuarea deschiderilor de credite bugetare;
- s-a întocmit ALOP pentru deconturi pentru deplasări interne/externe, locuințe de serviciu și sume forfetare, documente inițiate în cadrul Direcției Economice, contracte ce țin de buna funcționare a instituției, și alte cheltuieli ce țin de activitatea DRRM pe bază de decont și facturi, urmare a notelor, referatelor și deconturilor întocmite și aprobate;
- în scopul eficientizării execuției bugetare, au fost efectuate virări de credite bugetare, în limita fondurilor bugetare aprobate;
- în urma analizei execuției bugetare, a fost întocmită documentația în vederea elaborării proiectului de rectificare a bugetului de stat pentru DRRM;
- s-au înregistrat angajamente și recepții aferente în Sistemul Național de Raportare FOREXEBUG;
- s-au întocmit situațiile financiare trimestriale și anuale - înregistrarea zilnică a documentelor justificative, anexate la extrasele de cont și registrele de casă pe capitolele bugetare existente la DRRM pe structura bugetului aprobat, cheltuieli de personal, cheltuieli cu bunuri și servicii, proiecte, întocmirea „fișelor pentru operații diverse” și a bilanțelor de verificare analitice și sintetice, lunar și trimestrial;
- s-a asigurat înregistrarea cronologică în contabilitate a operațiunilor economico
- financiare, pe subdiviziunile clasificăției bugetare, potrivit bugetului aprobat și normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor;
- s-a asigurat respectarea Planului de Conturi, modelelor registrelor și formularelor comune privind activitatea contabilă și a Normelor Metodologice emise de Ministerul Finanțelor privind întocmirea și utilizarea acestora;
- s-au întocmit și depus lunar la Ministerul Finanțelor Anexa 1 - Indicatorii de bilanț și Anexa 30- Plăți restante;
- s-a procedat la urmărirea și respectarea celor patru principii fundamentale ale dreptului bugetar (unitate, universalitate, specializare, anualitate), precum și a principiilor exactității bugetare, echilibrului, bunei gestiuni și transparenței.

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

Cont trezorerie	Cod		Deschideri	Plati
RO70TREZ23A51010310 0101X	10.01.01	Salarii de bază		4,602,250.00
RO37TREZ23A51010310 0105X	10.01.05	Sporuri pentru condiții de muncă		298,429.00
RO53TREZ23A51010310 0106X	10.01.06	Alte sporuri		319,413.00
RO68TREZ23A51010310 0113X	10.01.13	Drepturi de delegare		130,799.14
RO35TREZ23A51010310 0117X	10.01.17	Indemnizații de hrană		101,998.00
RO49TREZ23A51010310 0130X	10.01.30	Alte drepturi salariale în bani		79,042.00
RO69TREZ23A51010310 0204X	10.02.04	Locuința de serviciu folosită de salariat și familia sa		6,680.89
RO04TREZ23A51010310 0206X	10.02.06	Vouchere de vacanță		14,600.00
RO68TREZ23A51010310 0307X	10.03.07	Contribuția asiguratorie de muncă		119,630.00
TOTAL TITLUL 10	10	Total cheltuieli de personal	5,675,579.00	5,672,842.03
RO87TREZ23A51010320 0103X	20.01.03	Încălzit, iluminat și forță motrică		56,264.66
RO06TREZ23A51010320 0104X	20.01.04	Apă, canal și salubritate		12,642.86
RO38TREZ23A51010320 0106X	20.01.06	Piese de schimb		9,704.20
RO70TREZ23A51010320 0108X	20.01.08	Poștă, telecomunicații, radio, tv, internet		74,476.08
RO86TREZ23A51010320 0109X	20.01.09	Materiale și prestări de servicii cu caracter funcțional		1,138,466.00
RO34TREZ23A51010320 0130X	20.01.30	Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare		478,453.30
RO04TREZ23A51010320 0601X	20.06.01	Deplasări interne, detașări, transferări		1,849.03
RO20TREZ23A51010320 0602X	20.06.02	Deplasări în străinătate		39,232.48
RO81TREZ23A51010320 1400X	20.14	Protecția muncii		8,223.00
RO40TREZ23A51010320 3004X	20.30.04	Chirii		907,377.00
TOTAL TITLUL 20	20	Total bunuri și servicii	2,740,577.00	2,726,688.61

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

RO88TREZ23A67500059 0700X	59.07	Sprijinirea activităților romanilor de pretutindeni și a organiz. reprezentative ale acestora		23,659,724.02
TOTAL TITLUL 59 CAP. 67.01.50	59	Total Alte cheltuieli	23,715,676.00	23,659,724.02
TOTAL PLATI			32,059,254.66	

COMPARTIMENTUL ACHIZIȚII PUBLICE

În cursul anului 2025, Compartimentul Achiziții Publice a derulat următoarele activități:

- a fundamentat, pe baza necesarului solicitat structurilor din cadrul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, primit de la Compartimentul Administrativ, necesarul anual al achizițiilor publice și elaborează proiectul programului anual al achizițiilor publice.
- a realizat 52 de achiziții prin cumpărare directă, finanțate din bugetul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova cu o valoare atribuită de 1.302.790,82 lei reprezentând diverse bunuri și servicii necesare desfășurării activității autorității contractante;
- a realizat 1 contract și 1 act adițional încheiate în baza H.G 121/2000 privind transmiterea unor imobile, proprietate publică a statului, din administrarea Secretariatului General al Guvernului în administrarea Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat” și H.G.60/2005 privind organizarea și funcționarea Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”, cu modificările și completările ulterioare cu o valoare atribuită de 897.613 lei.
- a realizat 25 de proceduri cu o valoare atribuită de 3.956.834,94 lei, în urma căreia s-au încheiat 11 contracte de prestări servicii cuprinse în Anexa 2;
- a realizat 3 proceduri de licitație deschisă cu o valoare atribuită de 8.934.209,90 lei, în urma căreia s-au încheiate 3 contracte de furnizare.

La principalele capitol de cheltuieli prevăzute în bugetul de stat alocat pe anul 2025 Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, situația valorii contractelor încredințate se prezintă după cum urmează:

Capitolul 51.01:

Titlu 20 – Cheltuieli materiale, din care:

BUNURI ȘI SERVICII

- valoare prevăzută în buget 3.006.000,00 lei cu TVA
- valoare încredințată 2.352.421,69 lei cu TVA

Capitolul 67.01:

Titlu 59 – ALTE CHELTUIELI

- valoare prevăzută în buget 28.500.000,00 lei cu TVA
- valoare contracte încredințate = 13.343.940,84 lei cu TVA

COMPARTIMENTUL CONTROL FINANCIAR PREVENTIV (CFP)

Controlul financiar preventiv propriu s-a exercitat asupra tuturor operațiunilor care au afectat fondurile publice și/sau patrimoniul public, respectiv asupra tuturor documentelor în care au fost consemnate operațiuni patrimoniale înainte ca acestea să devină acte juridice prin aprobarea lor de către ordonatorul de credite, și au fost exercitate conform reglementărilor legale în domeniu.

Angajarea și ordonanțarea cheltuielilor s-a efectuat numai cu viza prealabilă de control financiar preventiv propriu, potrivit dispozițiilor legale.

Controlul financiar preventiv a presupus verificarea sistematică a proiectelor de operațiuni, din punct de vedere al:

- respectării prevederilor legale, în vigoare la data efectuării operațiunilor - control de legalitate,
- îndeplinirii sub toate aspectele a principiilor și a regulilor procedurale și metodologice care sunt aplicate categoriilor de operațiuni din care fac parte operațiunile supuse controlului - control de regularitate,
- încadrarea în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, după caz - control bugetar.

Controlul financiar preventiv propriu al operațiunilor s-a exercitat pe baza actelor și/sau a documentelor justificative certificate în privința realității, regularității și legalității, de către persoanele desemnate de către conducătorii serviciilor/compartimentelor de specialitate emitente și aprobate cu „Bun de plată” de către aceștia.

Operațiunile care au privit acte juridice prin care s-a angajat patrimonial Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova, au fost supuse controlului

financiar preventiv propriu după avizarea lor de către Direcția Programe, Proiecte, Juridic.

Controlul financiar preventiv propriu s-a exercitat, prin viză, de către persoanele din cadrul Compartimentului Control Financiar Preventiv - Direcția Economică desemnate în acest sens de către conducătorul instituției publice.

Persoanele desemnate să exercite controlul financiar preventiv propriu, au avut obligația să înregistreze datele din documentele prezentate la viză în registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv.

În conformitate cu prevederile OMFP nr. 923/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control financiar preventiv, republicat cu modificările și completările ulterioare, Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova a avut obligația întocmirii rapoartelor trimestriale cu privire la activitatea de control financiar preventiv propriu, care cuprinde situația statistică a operațiunilor supuse controlului financiar preventiv.

Ca ordonator terțiar de credite, Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova a întocmit rapoarte trimestriale pentru activitatea proprie. Acestea au fost transmise la Secretariatul General al Guvernului la termenele fixate de acesta pentru situațiile trimestriale și anuale prevăzute de lege.

Raportul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova - activitatea privind controlul financiar preventiv propriu, se prezintă astfel:

Anul	Trimestrul	Număr de operațiuni vizate	Valoare (mii lei)
2025	I	780	7.307
	II	862	45.339
	III	731	30.320
	IV	593	29.110
Total:		2.966	112.076

COMPARTIMENTUL ADMINISTRATIV

Pentru buna desfășurare a activităților, Compartimentul Administrativ a realizat, în principal, următoarele tipuri de activități:

- întocmirea notelor de scoatere din gestiune a materialelor consumabile precum și înregistrarea lor în registrul direcției Economic în vederea eliberării de către gestionar din magazie;

- întocmirea referatelor de necesitate pentru materiale consumabile, decont de cheltuieli;
- efectuarea proceselor-verbale de recepție a serviciilor conform facturilor primite în instituție;
- arhivarea zilnică prin îndosariere a copiilor de pe documentele interne și externe;
- mentenanță server;
- mentenanță router;
- configurare și mentenanța echipamentelor de calcul și periferice (stații de lucru, imprimante etc.);
- întocmirea/redactarea proceselor verbale de recepție a serviciilor cu caracter funcțional;
- verificarea facturilor aferente contractelor de prestări servicii;
- recepționarea și înregistrarea materialelor pentru consum și a altor obiecte și materiale din sfera obiectelor de inventar;
- repartizarea materialelor și a materialelor de natura obiectelor de inventar;
- înregistrarea în programul informatic de contabilitate a bunurilor materiale eliberate din gestiune;
- efectuarea inventarierii trimestriale/anuale;
- predarea către DE a actelor de primire de bunuri împreună cu NIR în ziua în care sunt întocmite.

Activitatea realizată de către Compartimentul Administrativ este comună, iar obiectivul principal este asigurarea condițiilor optime de lucru.

COMPARTIMENTUL RESURSE UMANE

Compartimentul Resurse Umane este o structură organizatorică în cadrul Direcției Economice a DRRM.

În cursul anului 2025, fluctuația de personal a fost următoarea: 3 persoane au primit aprobarea transferului de la DRRM și altor 4 persoane li s-a aprobat transferarea la DRRM. Au fost detașate de la DRRM, în cadrul altor instituții, un număr de 8 persoane, iar la DRRM au fost detașate, din cadrul altor instituții, un număr de 3 persoane. În cursul anului 2025 i-a încetat CIM unui angajat care a împlinit vârsta de pensionare, iar un alt angajat a demisionat. În cursul anului 2025, unui funcționar public i-a încetat raportul de serviciu, prin cerere de încetare din partea funcționarului public respectiv.

În cursul lunii ianuarie 2025 și octombrie 2025 au fost organizate concursuri de promovare în grad imediat superior al personalului.

Venitul mediu brut, inclusiv sporuri și indemnizații: 10.544 lei.

În cursul anului 2025 s-au înregistrat un număr de 768 documente procesate. Au fost procesate 290 cereri de concedii de odihnă, 42 diverse acorduri (transfer, detașare, suspendare etc.), 28 adeverințe de vechime și 408 alte documente (cereri rechemări din concediu, referate, cereri încetare CIM, cereri suspendare etc.) și au fost întocmite un număr de 261 acte administrative ale secretarului de stat al DRRM.

În anul 2025 au fost întocmite înștiințări/ notificări către ANFP privind exercitarea temporară a unor funcții de conducere temporar vacante și vacante. S-a actualizat portalul de management al funcțiilor publice și al funcționarilor publici de pe site-ul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

DRRM s-a înregistrat în REGES Online și s-au transmis/ completat datele referitoare la elementele raporturilor de muncă (angajări, modificări, încetări) în Registrul General de Evidență a Salariaților.

S-au întocmit răspunsuri privind drepturile salariale ale angajaților din cadrul DRRM, la solicitarea altor instituții publice.

S-au întocmit și publicat situațiile semestriale privind transparenta veniturilor.

S-au operat în evidențele informatice ale DRRM datele de personal-salarizare necesare desfășurării în bune condiții a activităților curente în domeniu (angajări, promovări, schimbări gradații, modificări salariale, schimbări ale locului de muncă, modificări ale raportului de serviciu sau de muncă).

Au fost întocmite/ actualizate dosarele de personal ale funcționarilor publici și ale personalului contractual.

S-a întocmit situația centralizatoare anuală privind stadiul implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial.

Au fost stabilite obiectivele specifice la nivelul Compartimentului Resurse Umane pentru anul 2026, s-au identificat activitățile necesare pentru atingerea obiectivelor specifice și au fost transpuse în Planul de Management, s-au identificat activitățile procedurale și au fost elaborate procedurile necesare.

Au fost actualizați indicatorii de performanță și a fost elaborat sistemul de monitorizare al performanțelor și registrul de riscuri.

A fost actualizat Regulamentul de Organizare și Funcționare al DRRM.

S-a asigurat implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și interese ale personalului care trebuie să depună declarații de avere și interese conform Legii

176/2010. S-a oferit consultanță pentru completarea corectă a declarațiilor și depunerea în termen a acestora.

S-a întocmit lunar statul de funcții privind monitorizarea cheltuielilor de personal finanțate de la bugetul de stat, pe categorii de personal.

S-a colaborat cu SGG pentru transmiterea structurii de personal și a situațiilor lunare și trimestriale privind personalul DRRM.

În activitatea de Sănătate și Securitate în Muncă, Prevenirea și Stingerea Incendiilor și Situații de urgență a fost verificată procedura privind organizarea activității de securitate și sănătate în muncă în cadrul DRRM, au fost întocmite documentele necesare activității, au fost efectuate instruirile periodice ale personalului DRRM.

S-a menținut comunicarea permanentă cu medicul de medicina muncii pentru controalele periodice de medicina muncii și au fost efectuate controalele periodice de medicina muncii pe parcursul anului și în luna decembrie 2025. A fost emis raportul privind supravegherea stării de sănătate a angajaților.

Au fost procesate și verificate documentele și fișele de aptitudini la încheierea controalelor medicale în vederea efectuării plății serviciilor, conform contractului.

Au fost realizate alte activități conexe necesare desfășurării activităților descrise mai sus.

COMPARTIMENTUL AUDIT INTERN

Compartimentul Audit Intern este o structură aflată în directă coordonare a Secretarului de Stat al DRRM, însă, în anul 2025, nu a existat personal specializat alocat acestei structuri.

STRUCTURA DE SECURITATE

Compartimentul Structura de securitate din cadrul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM) este structura de specialitate care se subordonează direct Secretarului de stat, desfășoară activități necesare implementării măsurilor de protecție a informațiilor clasificate în cadrul DRRM și are ca obiectiv general organizarea activității de protecție a informațiilor clasificate și implementarea măsurilor de securitate, precum și a surselor generatoare de informații clasificate din cadrul DRRM.

În anul 2025 compartimentul Structura de securitate a întreprins activități specifice prevăzute de lege pentru organizarea acesteia gestionând eficient protecția

informațiilor clasificate și a desfășurat în cadrul DRRM următoarele activități principale:

- desemnarea prin Ordin al secretarului de stat a șefului Structurii de securitate, membrilor, responsabililor cu gestiunea informațiilor clasificate, curierilor speciali responsabili cu transportul, predarea și primirea corespondenței clasificate cât și a stabilirea atribuțiilor membrilor Structurii de securitate;
- în curs de elaborare Planul de Prevenire a Scurgerii de Informații Clasificate;
- a fost asigurată și consemnată în fișa de pregătire individuală din dosarul fiecărei persoane autorizate, pregătirea și instruirea acestora din punct de vedere legislativ, de protecție a informațiilor și de conduită;
- a fost actualizată și aprobată de către secretarul de stat Lista funcțiilor care necesită acces la informații clasificate secrete de stat;
- a fost actualizată și aprobată de către secretarul de stat Lista persoanelor care necesită acces la informații clasificate secret de stat;
- a fost actualizată și aprobată de către secretarul de stat Lista persoanelor care necesită acces la informații secret de serviciu;
- managementul accesului persoanelor fizice la informații clasificate;
- managementul accesului persoanelor juridice la informații clasificate;

În urma acestor modificări a fost emisă o autorizație privind accesul la informații clasificate secrete de stat și 6 autorizații de acces la informații clasificate secret de serviciu.

CONCLUZII

În baza politicilor de stat și a relațiilor excelente cu Republica Moldova, România își consolidează rolul de actor important în legăturile cu cetățenii de peste Prut prin existența, funcționalitatea și eficiența Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM), din cadrul Guvernului României.

Raportul de activitate a DRRM pentru anul 2025 reconfirmă, pentru al patrulea an consecutiv, buna decizie guvernamentală din anul 2021 de a construi, prin DRRM, o conectare reală cu cetățenii din Republica Moldova. Dincolo de relațiile diplomatice, prin Ambasada României la Chișinău, și culturale, prin Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu”, DRRM are o misiune complexă, acționând pe cinci domenii-cheie, cu un obiectiv clar: păstrarea și dezvoltarea identității românești.

De la cifre, la om

De ce este important acest obiectiv acoperit de un termen relativ? De ce este nevoie de o instituție dedicată exclusiv comunității de limbă, tradiții și istorie românești? Răspunsul, pe scurt, această legătură oferă substanță oricărei alte forme de cooperare între România și Republica Moldova.

Cifrele nu pot rămâne în memoria colectivă fără acțiuni care să ajungă la oameni. Cu alte cuvinte, investițiile românești, ajutoarele, sprijinul în demersul european, implicarea în dezvoltarea Republicii Moldova din partea țării noastre pot rămâne informații tehnice, proiecte laudate în birouri guvernamentale sau, cel mult, aprecieri de moment. Fără un contact permanent, autentic și direct cu oamenii, beneficiarii cifrelor de mai sus, efortul României ar putea să nu-și atingă scop: o politică profund legată de destinele oamenilor de peste Prut.

Atunci când, la începutul anului școlar, zeci de mii de copii desfac în clasă sau acasă, alături de apropiați, cutia (mare și îndestulată) școlarului și preșcolarului, România există. Atunci când, în zone sensibile precum Găgăuzia sau Transnistria, se organizează evenimente de Ziua Națională a României, se dotează săli de clasă cu mobilier nou, se țin cursuri de limbă română, România este văzută. Atunci când tradițiile din toate cele nouă zone istorice ale României se fac și se desfac în Piața Marii Adunări Naționale din centrul Chișinăului, România trăiește.

Oamenii simt România prin acțiunile Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova. Apoi încep să conștientizeze, de pildă, ajutorul din domeniul energetic. Acest sprijin vital rămâne adesea o știre la televizor cu oficiali strângându-și mâna, dar el nu poate fi livrat personal fiecărui cetățean. În schimb, DRRM reușește acest lucru, ajunge direct în fața omului, transformând prezența României într-o realitate tangibilă în viața sa de zi cu zi.

Extinderea în teritoriu

Activitățile DRRM, descrise în prezentul Raport, prin finanțări directe sau indirecte, sunt locomotiva obiectivului de a face România înțeleasă pe malul stâng al Prutului. Expunerea constantă a valorilor românești la Chișinău, Bălți, Cahul, Comrat și în alte zeci de localități din Republica Moldova ne pregătește pe toți pentru orice decizie într-un context regional atât de dificil în ultimii ani.

Sesiunea de finanțare nerambursabilă a proiectelor, evaluate și selectate după criterii clar stabilite, este calea prin care orice entitate juridică poate pune în aplicare o idee relevantă care contribuie la atingerea obiectivelor DRRM. Detalierea proiectelor din anul 2025 relevă necesitatea acțiunilor, conștientizarea beneficiarilor și rezultatele sustenabile. În multe cazuri, cum este cel al presei de limbă română din Republica Moldova, sprijinul DRRM constituie o resursă vitală de supraviețuire în absența altor surse de finanțare, asigurând continuitatea unui spațiu informațional comun.

Acțiunile proprii, aliniate direcției, strategiei instituționale, reprezintă adevăratele proiecte-far ale DRRM. Acestea materializează conceptul de promovare a valorilor românești peste Prut. Încă din 2021, echipa DRRM și-a propus să transpună la Chișinău evenimente de succes din România, precum TIFF, Astra Film, Bookfest sau spectacolele de gală ale Teatrului Național București și ale Filarmonicii „George Enescu”. Majoritatea acestor inițiative au devenit deja tradiții anuale. DRRM a completat această direcție cu inițiative de la zero: Festivalul Tradițiilor Românești, premiile olimpice la Limba și Literatura Română și Istoria Românilor, dotarea bibliotecilor, dotarea școlilor cu mobilier. Aceste evenimente au continuitate datorită feedback-ului foarte bun, expunerii publice masive și a interesului constant al oamenilor.

Acest interes crescut al oamenilor nu este unul întâmplător, pentru că, la fiecare început de an, echipa DRRM își fundamentează proiectele pe analize riguroase, pe interacțiunea directă cu oamenii, dar și pe un dialog constant cu autoritățile centrale și locale din Republica Moldova. O direcție prioritară, născută chiar din dorința cetățenilor, a fost extinderea proiectelor în teritoriu, dincolo de granițele Chișinăului. Oamenii ne cheamă aproape de casele lor, atât din lipsa posibilității de a călători în capitală, cât și din dorința de a simți prezența României în propriile comunități, apreciind efortul și modestia cu care țara noastră organizează evenimente chiar și în localități mici.

Necesitatea de a reduce supraaglomerarea Chișinăului a fost sesizată și de autoritățile partenere ale DRRM, fiind o strategie adoptată inclusiv de Delegația Uniunii Europene, care a extins celebrarea Zilelor Europei în întreaga țară.

Comunicare uniformă - mesaj recepționat

Acest contact permanent cu realitățile din proximitatea cetățenilor din Republica Moldova a dus, an de an, și la semnalul pe care DRRM își asumă să-l transmită, anume necesitatea centralizării activităților României în relația cu Republica Moldova la nivelul unei instituții. Departate de ideea monopolului, acest semnal poate fi luat în

calcul cu scopul eficientizării comunicării publice și a impactului strategic. În prezent, de la ministere până la universități, foarte multe instituții din România derulează proiecte valoroase în Republica Moldova, comunicându-le sau nu, fiecare în stilul propriu. Însă comunicarea lor fragmentată riscă să disipeze mesajul de ansamblu, iar atunci când eforturile nu sunt integrate, ele nu reușesc să consolideze pe deplin imaginea sprijinului României și promovarea valorilor comune. Sub o conducere tehnocrată interimară, DRRM a transmis deja către instituțiile coordonatoare disponibilitatea de a-și asuma rolul de hub central, menit să asigure o voce coerentă a prezenței românești peste Prut.

De asemenea, tot la capitolul comunicare, DRRM, în limita bugetară și a contextului administrativ din anul 2025, a concluzionat că amânarea unui proiect de impact cu privire la îmbunătățirea mass-media din Republica Moldova nu mai este posibilă. Doar sprijinirea pe alocuri a unor proiecte în domeniul mass-media nu este suficientă. În 2026, DRRM este hotărât să treacă testul viitoarei atribuții de comunicator centralizat prin derularea unei acțiuni proprii de angajare. Este vorba despre un program ce ar trebui derulat pe tot parcursul anului 2026, în parteneriat cu TVR - filiala TVR Moldova, cu activități constante, susținute de specialiști din tot spectrul comunicării publice. Scopul final fiind acela de a așeza mass media de peste Prut pe drumul unei comunicări publice curate, cu practici europene, limpezi, cu unelte eficiente împotriva dezinformării.

Exemplul societății civile

Un alt domeniu ce necesită dezvoltare prin acțiuni proprii este Societatea civilă. Aici, prelungirea, promovarea și implementarea unor proiecte de succes ale societății civile din România în Republica Moldova ar putea avea succesul strategiei DRRM din domeniile cultură și educație. A arăta cetățenilor de peste Prut cum a excelat România prin proiecte gândite și puse în practică de organizații neguvernamentale este un plus valoare pe acest palier important al legăturii cu oamenii.

Toate „lecțiile învățate”, analizele și concluziile prezentate în acest Raport pot fi oricând expuse într-o comunicare directă cu cei interesați, în special cu responsabilii din Cancelaria Prim-ministrului și Secretariatul General al Guvernului. În același timp, propunerile și fundamentarea acestora vor fi expuse în Strategia instituțională pentru anul 2026, consolidarea comunității de limbă, tradiții și valori românești fiind în continuare obiectivul principal al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova.